

Proloog - Bodo

“Oma, hoe heb je eigenlijk opa leren kennen?” vroeg mijn kleindochter terwijl ze de laatste ballen in de overvolle kerstboom probeerde te persen. Die vraag had ik niet zien aankomen, want we waren samen gezellig aan het keuvelen over hoe we komende Kerstmis zouden vieren. Waarschijnlijk deden deze dagen van het jaar haar denken aan hoe haar opa haar altijd meenam op avontuur, in de besneeuwde velden van het eeuwenoude Noorse landschap. Dit bracht bij mij ook herinneringen naar boven, maar het verwonderde mij dat ze daar interesse in toonde, want het was tenslotte niet onze eerste Kerstmis zonder hem.

Misschien speelde haar leeftijd haar parten. Ze was bijna een tiener en daar kwam nogal eens veel liefdesdrama bij kijken.

Daarom vroeg ik haar waar die plotse interesse vandaan kwam, want ze vereerde me slechts nog twee weken met haar aanwezigheid voor ze terug naar haar verre thuis vertrok.

“Ik zie je zo weinig sinds je verhuisd bent, en ik wilde weten waarom jij hier woont, maar mama, papa en ik in een ander land, heeft dat misschien iets met opa te maken?”

Ik knikte glimlachend, terwijl ik innig terugdacht aan de regenachtige dagen in de eeuwige stad Rome.

Deze verre herinneringen liet ik met een zucht uit mijn gedachten ontsnappen en vertelde mijn kleindochter dat we eerst een frisse neus gingen halen op de kerstmarkt. We pakten ons helemaal in typisch Noorse winterkledij in, want zelfs al sneeuwde het hard, het Noors gezegde luidde nog steeds: *‘Det finnes ikke dårlig vær, bare dårlig klær’*, vertaald als: ‘Er bestaat niet zoiets als slecht weer, alleen slechte kleding.’

Na een korte wandeling door het winterwonderland van het Scandinavisch Hoogland, bereikten we de kerstmarkt. Vlug warmden we onze koele vingers met een hete beker chocolademelk, terwijl mijn oog op een sieradenstandje viel. Al snel merkte ik dat de verkoper totaal geen gevoel had om met klanten om te gaan of de prijs eventueel wat bij wou schaven als dat nodig geacht werd.

“Ik was alleszins een veel betere verkoopster dan hij,” mompelde ik onder mijn chocomelkgeslurp door.

“Ben jij ook een verkoopster geweest?” vroeg mijn kleindochter verbaasd. Ik vroeg haar hoe ouderwets ze wel niet dacht dat ik was.

“Maar, oma, ouderwets, je weet wel wat ik bedoel, mijn vriendinnen zeggen altijd dat hun oma's niets anders doen dan breien, haken, of slapen, eigenlijk weten ze helemaal niet wat hun oma of opa vroeger deden.”

Ze wachtte even en richtte zich terug naar mij.

“Bakken, dat doen ze ook vaak, ik zie jou nooit bakken, oma, en ik eet nochtans graag taart.”

Lachend aanhoorde ik haar. Ze had gelijk, bakken en zelfs koken deed ik niet graag, maar voor mijn kleindochter zou ik weleens een uitzondering maken en proberen iets eetbaars uit mijn oven te toveren. Mijn dagen werden tegenwoordig gevuld met door het raam turen naar de sneeuwvlokjes die naar beneden dwarrelden en mijn talloze nog te lezen boeken ooit te doorploeteren. “Kom, drink je chocomelk op, dan kunnen we nog even de standjes bekijken en misschien iets vinden als cadeautje voor je mama en papa.”

Gewillig liet ze zich meetronen naar de kleurrijke mutsen, sjaals, plaids en truien, tot ze plots een jonge dame zag die verkleed was als kerstvrouwje en lekker geurende kaneelbroodjes te koop aanbood.

Nog voor ze zich terug omdraaide had ik mijn Noorse kronen reeds uit mijn tas gehaald en overhandigde deze met een knipoog.

“Doe maar twee zakjes, want ik lust dat ook graag.”

Enthousiast liep ze voor me uit en deed haar best om het kerstvrouwje in het Engels aan te spreken.

Ik liet haar doen, ze werd groot, maar voor mij was ze nog steeds mijn kleine meisje, mijn enige kleinkind. De volwassen wereld begon voor haar te lonken, de mijmeringen aan vroeger kwamen bij mij terug, en ik dacht dat het tijd was om haar mijn verhaal te vertellen.

Mijn gezellig kleine huisje kwam in zicht toen we terug naar huis door de sneeuw worstelden, want het sneeuwde ondertussen onophoudelijk. Het schuin afdak aan de voordeur bood beschutting zodat we enigszins droog stonden terwijl ik mijn sleutel zocht om de deur te openen. Mijn kleindochter spurtte naar binnen, stak de lichtjes van de kerstboom aan en vroeg of de haard aan mocht.

“Doe eerst maar eens die natte laarzen en jas uit,” gebod ik haar, terwijl ik hetzelfde deed.

Gehoorzamend verdwenen de laarzen in de hal en de jas aan de kapstok, waarna ze ongeduldig in de tas naar de kaneelbroodjes zocht, en een zakje opende.

“Bewaar er maar een paar voor als je mama en papa komen, want die zullen er ook van willen proeven,” zei ik haar.

“Dan gaan we morgen toch gezellig terug om nieuwe te kopen,” was haar verdienstelijke antwoord. Tegen zoveel enthousiasme kon ik niet op en terwijl ik de haard vulde met houtblokken, zag ik vanuit mijn ooghoek hoe ze de broodjes stond te verslinden bij de kerstboom.

Wat was het leuk dat ze net zo verzot was op kerst als ik én op kaneelbroodjes.

“Ga je mee naar boven? Ik wil je graag wat laten zien, en je meer vertellen over je opa.”

Met grote ogen keek ze naar me op, stopte het lekkernijtje terug in de zak, en kwam naar me toe om me een knuffel te geven.

“Kijk, daar staan twee schommelstoelen, dat is een leuk plekje om te zitten,” zei ik, toen we in de kleinste kamer van de bovenverdieping kwamen. Met het zakje nog in de hand nam ze plaats, keek even rond en vond verschillende zachte plaids waarbij ze er eentje uitkoos en die vervolgens op haar schoot legde.

“Je koos de plaid met een *julenisse*, mooie keuze!”

“Wat betekent dat oma?”

“*Julenisse* is het Noorse woord voor kerstkabouter.”

“Wat een leuk woord.”

“Vind ik ook liefje.”

Ik nam mijn roze vertrouwde en dierbare kamerjas van de haak, en haalde een kistje uit de bovenste lade van een kast, volgestouwd met foto's en herinneringen. Ik wreef even over de foto van mijn lieve echtgenoot die me mooi toelachte, alvorens ik naast haar in de andere schommelstoel ging zitten, met de kamerjas en het kistje op mijn schoot.

“Ik zie dat er een scheur in je kamerjas zit, oma,” merkte ze op.

“Het is dan ook al een heel oude die al vaak hersteld werd, maar ik kan er geen afscheid van nemen,” zei ik, terwijl ik haar het kistje toonde.

“O, oma, wat mooi,” zei ze, terwijl ze het deksel met de kleurrijke bloemen streelde.

“Wat erin zit is nog mooier, liefje,” zei ik, terwijl ik het deksel omhoog deed. Allerlei herinneringen in de vorm van postkaartjes, briefjes, ticketjes, foto's, souvenirs en juwelen kwamen tevoorschijn.